

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög cenziméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri czikkok:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A kis ember védelme.

Nem a valódi kis emberekről, hanem azokról az úgynevezett „kis emberek”-ről szólnak ezuttal, a kiknek kebeléből származik a legtöbb emberi nagyság; szólnak a kisbirtokos, kisiparos és munkás népről, melynek védelmét a legelső állami feladatnak tartjuk.

A mostani válságos gazdasági állapotok a társadalom minden rétegét elégedetlenséggel töltik el, s mindenféle panaszra adnak okot.

A kis-iparost szorítja egyfelől a nagy-ipar, másfelől a gazdasztyál pénz-telen volta, a kereskedőktől is csak a nélkülözhetetleneket vásárolják az emberek; a földmives, a gazdálkodó, középirtokos osztály existenciáját alig bírja fenntartani a hallatlanul alacsony gabonárak mellett; a hivatalnok is alig tud élni, mert az egy kenyér kivételével minden drága, az igények nagyok, a fizetés meg csekély; a független társadalom intelligenciájának legfőbb elemei, a papok, ügyvédek és orvosok is csak bajjal küzdenek, mert bár munkahiányról nem panaszkodnak, jövedelmük mégis gyarló. Szóval nagy a panasz és elégedetlenség mindenfelé.

Mennyire jogosultak ezek a panaszok, annak vizsgálatában nem bocsátkozunk; annyit azonban mondhatunk, hogy ha van jogosult panasz, melyet mindenkinek meg kell hallani, a ki a hazát nem a szájával, de szívével szereti, az a kis ember panaszra. Erre a két társadalmi osztályra nehezedik legnagyobb súllyal az idők járása; ezt a két társadalmi osztályt fenyegetik pusztulással a mostani nehéz idők.

Ennek a sok tekintetben egymásra utalt két társadalmi osztálynak pusztulása roppant veszedelem minden nemzetre, de legnagyobb veszedelem a magyarra, a mely most végzi a nemzeti állam kiépítésének munkáját. A kis gazdák és kisiparosok pusztulása okozta világszerte a szociális kérdést; ez kergeti a mi népünket is a nemzetközi szocializmus karjaiba. Nemzeti létünk nagy érdeke függ tőle, hogy a szociális tanokat hódító utjakban itt a magyar földön, a mennyire emberileg lehetséges, feltartóztassuk. S ha fel akarjuk tartóztatni, védjük a kis embereket önállóságát, védjük tűzhelyét mert a kis emberrel él, vagy bukik a mai társadalmi rend.

Ha a kis ember „munkássá lesz; ha szemben áll a „tökével” s követeli

evvel szemben az államtól, hogy gondoskodjék róla, különben nem létezhetik, akkor nincs a független társadalomnak talaja, az állam épülete ingoványon áll, melyet egy kisebb rázkódás is elcsúszaszthat. Ha a kis emberből kivész a népcsaládi, a faji érzés; ha a nemzetközi társadalomnak lett tagjává, hiába beszélünk mi neki a magyar nemzeti államtól! A mi istenünk nem lesz az ő istene és szánnalommal tekint majd azokra, a kik a mult idők jámbor hagyományaival akarják az új világot boldogítani.

Nálunk, Magyarországon — Istené legyen érte a hála — még messze vagyunk a közvetlen veszedelemmel fenyegető romlástól; nálunk a vagyon-talan társadalom még nem nyújtogatja kezét az államhatalom felé, hogy azzal leigázza a birtokos társadalmat s végül szolgaságba döntse önmagát; nálunk a vagyon-talan társadalom még csak munka, egy kis vagyon és függetlenség után vágyik. Nálunk a szocialis alapokon nyugvó államnak eszméje még csak egyes rajongók lelkében él s még nincs magyar ember, a ki annak alakot adjon; de úgy látszik, nincs messze az idő, midőn az ismeretlenség homályából kilép az új apostol, a ki a hatodik pártnak zászlaját fogja kibontani és teljesen feldúlja vele első sorban fajunk családi békéjét.

Az új ember zászlóbontását — ez előre látható — nem leszünk képesek megakadályozni, ha nem teszünk meg minden tőlünk telhetőt arra nézve, hogy a népet távol tartsuk tőle. Tartsuk távol a népet azt a réteget, mely a független társadalom alapját képezi; tartsuk távol a kizsádlát és a kisiparost, sőt számbeli erejének növelése által is fokozzuk a két társadalmi osztály ellent álló képességét. A helyett, hogy pusztulni engednők az önálló tűzhelyeket, szaporítsuk azokat, s akkor a nemzetközi szocializmus áramlatok veszedelmét elodáztuk. S ez már maga is nagy dolog; mert a ki időt nyer, életet nyer.

A mi intelligenciánknak nem szabad tétlenül nézni a kis ember vesztét, az önálló tűzhely pusztulását, hanem minden, bármely csekélynek látszó eszközt is meg kell ragadnia, a melylyel a kis embert oda képesítheti, hogy nagyobb rázkódások nélkül élje át a mostani s a következő nehéz időket.

Cs. K.

Politikai hir.

Az állami anyakönyvelés. Az állami anyakönyvezetés életbeléptetésének munkálatai most folynak a belügyminisztériumban. Mint írják, nyolcz vármegyére nézve már véglegesen meg van állapítva az anyakönyvi kerületek száma és beosztása. Az ország többi részére nézve is igen rövid idő alatt megtörténik a beosztás végleges megállapítása. A mai hivatalos lap hasábjain már meg is jelentek az „első fecskék”, az egyházpolitikai reformok végrehajtásának terén az első pozitív rendelkezések, melyeknek értelmében a belügyminiszter Csanádmegye területén az anyakönyvi kerületek számát huszonnyolczban, Háromszékmegye területén ötvenötben állapította meg.

A t. Ház.

Budapest, április 3.

A mai ülés előtt kellett volna a tegnapi kisorsolt osztályoknak megalakulniok. Vagy tiz képviselő meg is jelent és olyan szerencsén jöttek össze, hogy majd minden osztályba jutott legalább egy képviselő. Így azután ki magában, ki másodmagával elment az osztályba a számára kijelölt helyiségbe — és megalakult. Öt perczig lehetett üres a folyosó s akkor a már megalakult osztályok újra kitódultak.

Egy negyed lehetett tizenegyre, mikor megszólalt a ház csengőttyje.

Berzeviczy Albert alelnök nyitotta meg az ülést, s először történt, leszámitva az igazságügyi vitát, hogy nem Szilágyi Dezső elnököl.

Az elnök mindenekelőtt bejelentette az osztályok megalakulását.

Elnökök lettek az osztályok sorrendje szerint: Tisza Kálmán, Fejér Miklos, Kemény János br., Léva Antal, Harkányi Frigyes, Podmaniczky Frigyes báró, Csáky Albin gróf és Solymossy László; jegyzőkké pedig megválasztattak: Münnich Aurél, Endrey Gyula, Thoroczky Miklós gróf, Pálffy Elemér, Ragályi Béla, Lakatos Miklós, Molnár Antal és Horváth Béla. Az elnökök között tehát nincs egy ellenzéki sem, ha csak az öreg Léva Antal nem, a ki a pártönkivüli képviselők körének a tagja, a jegyzői karban pedig Endrey Gyula és Lakatos Miklós képviselők teszik az ellenzéki elemet.

Miután Bánffy Dezső báró miniszterelnök beanyújtotta a Bosznia-Hercegovina okkupálására megszavazott hitelből épített bronzeczei vasut bosznia-bródi összekötő vonalának a nevezett országoknak leendő átadására tárgyában készített törvényjavaslatot, Berze-

vicz elnök elrendelte a névszerint való szavazást a bizottsági tagsági helyekre.

A titkosan megejtett szavazás eredményét az elnök tiz percznyi szünet után hirdette ki.

Ezután az elnök még felhívta a bizottságokat, hogy ma, legkésőbb holnap, alakuljanak meg, egyszersmind azt is jelentette, hogy a hatodik osztály bár elkésve, szerdán megalakult és elnökévé Széll Kálmánt, jegyzőjévé pedig Nánássy Ödönt választotta meg.

Szinay Gyula terjesztette be ezután interpellációját a kereskedelmi és belügyi miniszterekhez:

Mint hogy a Budapesti főnállott „Altalános munkás-betegsegélyző- és rokkant-pénztár”, melynek területi körzetéhez előzőleg az egész ország hozzátartozott, az 1891:XVI. t.-cz. következtében 1892. december 7-én bekövetkezett átalakulása után a körzetéből kivált vidéki „elhelyek” vagyoni jogi igényeinek kielégítését az ezen kormány által is jogosoknak elismert igények tárgyalása czéljából miniszteri felhívásra tartott 1893. évi közgyűlésében mereven megtagadta:

kérdem a belügyi és kereskedelemügyi miniszter urakat, szándékoznak-e, mi módon és mikor az elhelyek vagyoni jogi igényeinek s illetőleg az e részben kiadott, ez igényeket megállapító kormányrendeletnek hatályt szerezni?

Ezt az interpellációt kiadták a két miniszternek és ezzel, a holnapi ülés napirendje meg lévén állapítva, az ülés háromnegyed tizenkét órakor véget ért.

A budavári merénylet.

Budapest, április 3.

A hír hatása a t. Házban.

Természetesen a képviselőházban sem beszéltek a folyosókon egyéről, mint az északi merényletről. A képviselők ugyiszólván pártkülömbésg nélkül kárhóztatólag nyilatkoztak a dologról.

— Éretlen csiny, vagy feltűnési viselkedet volt, mondogatták.

Hogy azonban ez a dolog többet ne ismétlődhessek, akadtak hangok, melyek annak a nézetnek adtak kifejezést, hogy ezt a szobrot valami békés módon el kellene távolítani Budáról.

— Vigyék ki a katonai temetőbe.
— Vigyék Bécsbe! hangzottak a jó tanácsok.

A hír hatása Bécsben.

A merénylet híré a bécsi közönség az esti lapokból tudta meg, a melyek az esetről Budapestről kelt táviratokban minden kommentár nélkül emlékeznek meg. — Csupán a Neue Freire Presse tudósítója czélozgat arra,

— Jól van.
Kezet fogtak rá, hogy úgy lesz.

Reggel Albus arra ébredt, hogy szomjas. Ott állt a kupában a víz, az nem kellett neki, mióta a török táborba jutott, nem látott bort, azt kívánta meg.

Ezen busult, fejét tenyerére támasztva, a mint hevert a pokroczon. Fehér Balázs elnézte, hogy miért is szomorodott el annyira a diák, talán szülőföldről, övére gondol; olyanforma érzés keletkezett erre benne, hogy jó volna talán neki is haza menni.

A diák sohajtott, Fehér Balázs nem állta tovább:

— Mi a bajod földi?
— Nem segíthetsz te azon.
— Hát ha. Mond meg.
— Bort ihatnám.
— Persze azért, mert szomorkodol.
— Nem. Semmi különös okért, mint azér hogy szomjas vagyok.

— Talán kijuthatunk valahogyan a szentmártoni korcsmába.

— Micsoda?! — kiáltott Albus és felugrott fektéből — te is velem jössz? Az lesz a mulatás!

Mehemet, a kapitány, el is eresztette volna őket becsületszóra, hanem a renegát Montafa akadékoskodott:

— Miért is akartok oda menni kedves gyermeim?

— Borra.
— Nem csak azért mentek édes fiam.

Szép leány is lesz ott.
— Nó hát az is,

hogy a tettest alighanem politikai exaltáció birta a merényletre, ellenben a többi lapok tudósítói éretlen áprilisi tréfát emlegetnek.

A közönségben a hír az első pillanatban megdöbbenést keltett, hogy a merényletet komolyabban vették mint sem az megérdemli abból tűnik ki, hogy a nagyobb lapok szerkesztőseit kérdésekkel ostromolták és pedig nemcsak a kíváncsi közönség, hanem nagyon előkelő és magas állású személyek is, a kik főként azt tudakolták, hogy a budapesti hangulatról milyen hírek érkeznek.

Az osztrák fővárosban általában sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonítanak az esetnek, mint a budapesti közönség.

Korábbi merényletek.

A Hentzi-szobor ellen már a multban is követtek el merényletet. 1892-ben is terveztek egy merényletet, de azt a rendőrség még idejekorán meghusítottta, miután tudomására jutott, hogy a tervezők a Szentkirályi-utcai Bíró-féle vendéglőben tartják összejöveteleiket. Több elszánt, exaltált fiatal ember vállalkozott arra, hogy levegőbe röpti az üntött vas-momentumot. Ettől az időtől kezdve őrzik egy rendőr állandóan az osztrák katonák emlékjelét.

A Jánssy-féle tüntetés alkalmával, 1886. év júniusának egyik estjén, mintegy 300 főnyi, többnyire egyetemi hallgatókból álló csoport tiz különféle oldalról hatolt fel észrevétlenül a várba és körül fogta a Hentzi-szobrot.

Az egy szál rendőr megijedve a sokaságtól, jelentést tett a főkapitányságnak, mi alatt azonban a szobrot tojásokkal megdobálták.

Mire a rendőrség készenléte a várba feljutott, akkorra már a tüntetőknek nyoma sem volt.

Pár évvel később egyik őszi reggel egy jókedű hivatalnokokból álló társaság egy nagy fohagyma-koszorút helyezett a szoborra.

Akkoriban is elítélte a józan közvélemény mind a két esetet, mert hát nem ez a módja annak, hogy a Hentzi-szobrot eltávolítsák a budai várból.

A szobor hivatalos megvizsgálása.

Ma reggel 9 órakor Lobkovitz hadtestparancsnok több tábornok kíséretében megsejmelte a Hentzi-szobrot, de csakhamar távoztak.

Báró Fejérváry, valamint a miniszterelnök is megnézték napközben.

A kabinetirodának már kora reggel titkos jegyű hosszabb telegramm ment Bécsbe.

A katonai hatóság ma megvizsgáltatta a szobrot Stepl Károly 14. utaskezredbeli főhadnaggyal, a ki konstataulta, hogy a szobor semmi nagyobb sérülést nem szenvedett. A bombára nézve aliban a véleményben van, hogy az petarda volt.

A robbanás színhelyén Sélley főkapitány előbb jelent meg, mint Gyalokay kerületi kapitány.

Kapitályok állása ez eset folytán nagyon meg van rendtlve.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. április 4.

Albus.

— Az „Ellenzék” eredeti tárczája. —

A levelestár sárga rongyai szinte mosolygottak, mikor régi idők dolgait keresve erre a kis történetre akadtam:

Az ezerhatszáznyolczvannegyedik esztendőben a Bécs alól elvert török hadsereg bomlott csapatokban bolyongta be Dunántúlt. Körülbelül háromezrész főre menő csapat a Pannonhalmra tövében ütött sáort. Kapitányuk Mehemed volt egy goromba albán, ennek legkedvesebb embere a renegát Musztafa, becskeréki oláh pap fia volt.

Azt hitték, hogy ez lesz a legjobb hely, a honnan meglátják a csatangoló török csapatokat, akár Buda, akár Eszék felé vonulnak.

Meglehetősen kényelmes napokat éltek. Az ellenség nem ütött rájuk, a portyázás meg jól jövedelmezett. Hust, gabonát sarcoltak bőven, hanem egy szép áprilisi estén szép fiatal gyereket is hozott magával a portyázó csapat. Ott fogták el a tétli országúton.

Azt mondta, hogy Fehér Balásznak hívják, megszökött hazulról, mert nem akarják csatába eresztetni, pedig dehogy hívták Fehér Balásznak, nem is akart csatába menni, hanem Kovács Etusnak hívták, leány volt és azért szökött meg hazulról, onnan valahon-

nan a Ráhaközéből, Osrumulthier Érsaiés osztrák kapitányhoz akarták adni, a ki nem volt annyira vén, mint veres és nem annyira veres, mint ostoba.

Hanem a török hitt a szónak, elhitte, hogy Fehér Balázs nagyon szeretne háboruba menni, adtak is neki görbe kardot, pompás keréken járó puskát. Volt elég; soknak a gazdája veszett el Bécs alatt, a lengyel király előtt.

Jó dolga is volt Fehér Balásznak, egészen addig a napig, mikor egy vándor diák került a táborba. Németországból jött gyalog, ott járt egyetemen s most papnak akart menni Tolnába. Üres volt a zsebe, kard se volt az oldalán, dalolni is tudott, mért bántotta volna valaki. Olyan nyugodtan jött az országutján, mikor elcsipték, mintha csak sétálni indult volna, akkor se jött zavarba, mikor elfogták, tudta, hogy nem lesz bántódása. Nem is lett. Hanem azért ott marasztották a táborban. A lantosukat valahol Köszeg körül vesztették el, nem birta meg szegénynek a tüdije ezt a metsző szelet, a mi a stájer hegyekről fut, abba veszett el.

Szerződtek tehát az elfogott diákot, a kinek Albus Péter volt a neve és a straszburgi egyetem boccalaureatusa vala.

Albus Péter nem bánta a dolgot, gondolta magában, lesz még sötét éjszaka, aztán a Bakony sincs olyan messze. Ha egyszer ott van el nem fogják. Nem olyan nagy veszedelem az, ha egy pár héttel később ér le Tolnába, ugys elég gyorsan jött Regensburgig, levelet hozott egy kereskedőnek s a levél küldője lovat adott alája.

Az első estén elmondatták vele egy párszor a legszebb virágénekeket, nagyon tetszett a tábornak, tomboltak, kiabáltak, csak egy ember hallgatta szomorúan, szó nélkül, pedig majd elnyelte tekintetével az énekes diákot: Fehér Balázs.

Már magosan állott a hold a Bakony felől, mikor Albus Péter megunta az éneket, s azt mondta, hogy most már aludni megy. Harmatos volt a kövér fű. Sátor alá akart jutni, körül nézett, kit volna legjobb megkérni, hogy fogadja be. Fehér Balázs jó képen akadt meg a tekintete, oda lépett hozzá:

— Adj szállást nekem az éjszakára.
Fehér Balázs felrezzent és elpirult:
— Én adjak?
— Csak nem akarod, hogy itt künn aludjam, istentelentül vízenyős a föld.
— Nem akarom, hogy itt aludj.
— Hát befogadsz, vagy nem?
— Befogadlak.

Az este sokat beszélgettek, s Albus belátta, hogy jól választott, mert ez a Fehér Balázs igen derék jó fiu, a kivel el lehet mókázni, de a vastagabb tréfát nem érti el.

— Aztán hogy kerülsz ide a török táborba? Magyar vagy?

— Megszökötem hazulról, véletlen kerültem ide. Elfogtak.

— Nagyon derék; — akkor szívesen szökönk.

— Szívesen. Valed.

— Pompás dolog; meglásd, jól kieszeljék. Együtt szökönk, hanem te szépen hazameész.

— Akkor eljössz velem.

Bécsi lapok a merényletről.

Bécsben a dinamit-merénylet híre a délelőtti órákban terjedt el, budapesti távirati jelentések alapján. A hír természetesen nagy szenzációt keltett.

Az esti lapok közül egyedül a „Neue Freie Presse” mond véleményt a következőkben:

„A merénylet indító oka csak a tettes politikai exaltációjában kereshető. Főlemlíti azután mindazon alkalmakat, a melyeken a Hentzi-szobor interpellációk tárgyát képezte. Legutoljára 1892-ben Szapáry bukása előtt beszéltek róla legtöbbször, akkor, a mikor a honvédszoborral egyidejűleg megakarták kosszoruzni a kibékülés jeléül. Ismeretes — úgy mond — mindenki előtt, hogy milyen viharos agitációval akadályozták meg a kegyeletnek ezt az aktusát, s hogy mennyire kizsákmányolták azt politikai tekintetben. Azóta a szoborról politikai említés nem történt, a mai merénylet azonban minden valószínűség szerint ismét a politikai diszkussziók tárgyává tette.”

A Pressenek távirják Budapestről: A rendőrség azt hiszi, hogy vagy április tréfával, vagy gyerekes csinnnyel van dolga, nem pedig komoly merénylettel. A helyszínen ugyanis nem találtak dinamitot, hanem csak tűzijátékcsereket és két töltényt. A dinamit nagyobb rombolásokat okozott volna.

A Fremdenblatt pedig ezzel szemben arról értesít, hogy a helyszínen több kisebb bombát találtak.

LEGUJABBAK.

Budapest, április 3.

Házkutatások.

A főkapitány az ügy vizsgálatával Farkas rendőrtanácsost, Karácsony és Gyalokay kapitányokat bízta meg. Mig Karácsony Szeless kérekeztetésére fordítja minden gondját, addig Gyalokay Budán keres újabb szálakat a merénylet teljes kiderítésére.

A vizsgálat érdekében megindított házkutatások elsőt Szelessnek Csömöri-uti lakásán tartották tegnapi este. Karácsony két deaktív kísérőjével ment be a lakásba, hol azonban semmi gyanúsat nem talált.

Szeless két arczképét, az „Olvasd” Nehány számát, egy csomó peritatót és sok reklámzárulát talált csak, de a merényletre vonatkozólag semmit. Érdekes, hogy az „Olvasd”-nak egyik régebbi száma tartalmazott egy cikket, mely a Hentzi-szobor felrobbantására vonatkozott. Ezt a cikket annak idején így hirdették apró czédulákon:

Olvasd! Olvasd! Olvasd!

Megjelent és minden hírlapelárusítónál kapható „Nyílt levél”, szerkeszti az „Olvasd” szerkesztője. Tartalma: Magyarország független lesz. Udvartitok. Königráti újföldlör. A budapesti zsiány. Lőry hatósági s sajtóbeli büntérsai.

Hentaller megérte felrobbantani a Hentzi-szobrot.

A cikk gondos átolvasása dacára azonban nem szolgáltatott semmiféle adatot arra, hogy némi összefüggésbe hozható volna a tegnapi éjszakai merénylettel.

A házkutatás alkalmával Karácsony kapitány néhány kérdést intézett Szeless családjának tagjaihoz.

Igy Szelessnél azt kérdezte, hogy képesnek tartja-e férjét a merénylet elkövetésére: kérdésére Szelessné nem felelt, ellenben a mikor szoba került Tóth Ödön dr. ismert feljelentése, ekkor Szelessné haragot kipurult arccal kijelentette, hogy az gazság! Férje bizonyosan egy sonkacontra mondotta dr. Tóthnak, hogy az dinamit és ezt a tréfát a doktor ur elégségesnek tartotta a feljelentés megtevésére.

Ő egészen jól emlékezik arra, a napra és tudja, hogy a férje egy cukorstüveg for-

májú csomagban sonkát hozott haza. Férje valószínűleg tréfált Tóthtal, mert szeretett mindig tréfálni.

A mai nap folyamán folytatták a házkutatásokat több kompromittált egyénél, de a házkutatások eredményre nem vezettek.

A denuncziás.

A Hentzi-szobor ellen intézett merényletből keletkezett ügynek legfontosabb alakja dr. Tóth Ödön, ki tudvalevőleg legelső volt a főkapitányságnál, annak tudomására hozni, hogy Szeless Adorján már napok előtt birdette, hogy a Hentzi-szobrot fel fogja robbantani.

E feljelentésnek igen érdekes története van. Dr. Tóth Ödön ugyanis tegnap délelőtt, midőn a merényletnek híre terjedt a fővárosban, fűnek-fűnek elbeszélte, hogy ő ismeri a tettest és azt fel fogja jelenteni a rendőrségnek. Dr. Tóth ezen elbeszélése az újságírók tudomására is jött és már az esti lapokban a helyzetben voltak, hogy dr. Tóth Ödön vallomását megozálolták, még mielőtt dr. Tóth a feljelentését a főkapitányságnál megtette. Mert tény, hogy Tóth drt a főkapitányság csak este felé hallgatták ki, mikor már minden oldalról értesítették a rendőrséget dr. Tóth utszéli pletykáiról.

Ez az eljárás mely felháborodást kelt mindenfelé, oly annyira, hogy az egyetemi ifjúság körében mozgalom indult meg, melynek célja az, hogy dr. Tóth Ödönnel szemben kifejezésre jusson az eljárása felett általánosan érzett rosszaság.

A bomba.

A rendőrség az irányban is folytatta a nyomozást, hogy Szeless honnan szerezte a merénylethez alkalmazott dinamitot. Az ez irányban megindított vizsgálatot kiderítették, hogy Szeless a dinamitot egy fővároszerte ismert urj embertől kapta, a ki azt egy svájci anarkista révén szerezte be, kivel a nyár folyamán ismerkedett meg. A felrobbant dinamit körülbelül fél kilogrammnyi volt.

*

A rendőrség, mint már fentebb említettük, határozott tudomást nyert arról, hogy Szeless Adorján az elmúlt éjszakát Zarándy A. Gáspár sarkantus-utcai lakásán töltötte, onnan pedig reggel 9 órakor bérkocsin a Lónyai-utczába hajtatott. Szeless itt kifizette a kocsist s egy mellékutczába fordult. Azóta a rendőrség elvesztette a nyomát. Zarándy bejelentette a rendőrségnek éjjeli vendégét.

A merénylet ügyében egyébként az utolsó órában újabb fordulat állott be, melynek következtében újabb emberekre is terelődött a rendőrség figyelmé.

Árvicek.**Duna.**

A Duna árvice Bécs alatt árad. — Pozsonynál és innen le egészen hosszabban a Duna árad; összes mellékfolyói felsőbb részeitől apadnak, közép és alsó szakaszukon még áradnak és csupán a Dráva felső részén mutatkozik szintén némi áradás.

Tisza.

A Tisza árvice V-Namény fölött kulinál. Naménynál még áradt és ezen alól a Tisza egész hosszabban árad; a Tisza mellékfolyói közül a Bodrog Zempléntől kezdve, a Sajó-Gernád alsó szakaszukban, a Fekete-Körös Kis-Jenőnél, a Maros Arad alatti részén még áradtak, egyébként általában apadnak. A Temes-Béga újabb kisebb árhulláma már szintén levonul.

Maros.

Nagy-Enyedről igen nyugtalanító hírek érkeztek a vízáradásokról. A ne-

bány nap óta tartó esőzések a Marost megárasztották. A folyó kilépet medréből és nagy területet elöntött. A kár eddig is jelentékeny. Folyton esik, a miért az áradás növekedése várható.

Komárom viz alatt.

Komáromból jelentik, hogy az áradás óriási károkat okozott a városban és az egész megye területén. A vár zsilipeit a parancsnokság elzáratta. A város több helyén felfakadt a talajvíz s ha az áradás még egy negyed méternyre emelkedik, úgy a viz okvetlenül behatol a város belső területeire. Keszeg falu községet teljesen elborította ár és oly hirtelen lepte meg a lakosságot, hogy az alig tudott menekülni a fenyegető veszély elől. Szomoru képet nyújtott a dereglyéken, ladikókon menekülő asszonyok, gyermekek serege, jajveszékelt, kiabált, látva, hogyan omladoznak össze a kunyhók az ár után. A víz és a Duna a Callóköz három ötödét elöntötte a viz. Aranyos, Keszegfalva, Apácza, Szakálas, Gnta, Csicsó, Megyeres, Ocsa és Lack-Szakálas határai viz alatt állanak. Iza és Hetény községet az ár körülvevte s csak is csónakokon lehet oda jutni. O-Gyalla, Szt-Péter, Kamasa, Údvárd, Kurtakesz, Naszvad, Bagota határaitban tönkrement az őszi vetés, mert a víz csaknem egy méternyi magasságban borítja a földeket.

Magyarország monografiája.

Kolozsvár, április 4.

„Magyarország vármegyéi és városai” cím alatt egy rendkívül érdekes és nagyszabású irodalmi vállalat indult meg s melynek alig lesz párja a külföldi irodalomban, s nemcsak az ezredéves ünnepnek, de általában a magyar irodalomnak kimagasló alkotása lesz.

A mű az összes vármegyéket és városokat ismertetés fogja adni külön-külön kötetben, önállóan.

Kolozsvár és Kolozsvármegye az első erdélyi városok és vármegyék közt, mely a sorozatot megnyitja. A vállalat szerkesztője dr. Sziklay János és egyik megbízott munkatársa Máthé Lajos az előkészítés ügyében Kolozsvárra érkezvén, az irodalmi szervezés megindítására az Erdélyi Kárpát-Egyesületet kérték fel, melynek helyiségében tegnap délután 4 órakor Sándor József elnöke alatt az irányadó körök kiváló képviselői értekezletet tartottak. Az értekezlet az előterjesztett programot nagy helyesléssel fogadván, a munka ügyét lelkesen felkarolta, azt üdvözölte, s mindjárt kiszemelte az egyes részek megírására felkérendő előkelő szakírókat. A szerkesztő bemutatta a már sajtó alatt levő I. kötet (Kassa és Abauj-Torna-vármegye) eddig elkészült részletét, melynek számos díszes illusztrációja különösen megnyerte az értekezleten jelen voltak tetszését. Kolozsvár és Kolozsvármegye monografiájának ilyen alakban való megjelenése kétségkívül előnyös és kívánatos, annál inkább, mert a mű országszerte való terjesztése által Magyarország legátalább lakó művelt közönségének is élénk figyelmét fogja felébreszteni természeti szépségeink, mőkincseink s közvelődési életünk iránt.

Mint a mű programja kifejezi, általános ismertetések már jelentek meg Magyarországról és egyes részeiről; de egy olyan nagy munka, mely az ország vidékét, a kulturális élet multjának és jelenének összes nyilvánulásaiban, mindenre nézve vonzóan, érdekelten, kimerítően, híven, a gyakorlati élet szempontjából is tárgyalja, még nincsen.

A „Magyarország Vármegyéi és Városai” című műben az olvasó meg fogja látni a megyék, városok történelmi, földrajzi, földtani, természetrajzi, képművészeti, néprajzi, statisztikai, hadügyi, közgazdasági stb. adatait, a kulturális: nevezetesen a közigazgaz-

gatási, vallás-, oktatás-, igazság- és egészségügyi intézményeknek és viszonyoknak minden érdekes részleteit, a régi családok genealogiáját, a közlekedési viszonyokat, a városok és vidékek leírását. A gazdasági viszonyok pontos képét adja a mezőgazdaságnak, hozzájárva a nagyobb gazdaságok és uradalmak leírását megtalálják benne a tulajdonjogi, kezelési és bérleti viszonyoknak megismertetését, az iparos, a kereskedő és vállalkozó megtudhatják belőle a városok különböző iparágainak, gyárainak, telepeinek, a kereskedelmi és pénzügyi viszonyok állását, az érdekviseletek szervezetét, végre kiterjed a társadalmi, nevezetesen az egyleti, testületi élet hű és körülmenyes ismertetésére is. Mindezt nem rövid száraz, lexikonszerű modorban, hanem könnyen érthető, világos és mindenkinél kellemes olvasmányt nyújtó módon, kísérvé folyton számos ismeretterjesztő, szép kivitelű, állandó becsü képekkel, rajzokkal, térképekkel stb. A munka egyes részletei mind a legkiválóbb helybeli szakemberek írják meg.

A kiadást az „Apollo” irodalmi és nyomdai részvény társaság intézi és biztosítja. Füzetekben is meg fog jelenni.

A mű szerkesztője dr. Sziklay János, kit egy előkelő szakbizottság támogat közreműködésével, melynek tagjai: Balogh Pál, Bedő Albert, Benedek Elek, Berzevicsy Albert, dr. Bezerédj Viktor, dr. Bolemann István, dr. Borbás Vince, Borbély Lajos, dr. Borovszky Samu, Cimponéru Dénes, Czigler Győző, dr. Csapody István, Császár Imre, Csoma József, dr. Dárday Sándor, Dedek Cresceus Lajos, Dobokay Lajos, dr. Entz Géza, Enyedi Lukács, dr. Erdélyi Pál, dr. Falk Miksa, Fritz Péter, dr. Fodor József, Gelléri Mór, Gerenday Antal, Gonda Béla, György Aladár, Hock János, Kinaí Horváth Jenő, dr. Hutya Ferencz, dr. Janki János, dr. Jókai Mór, Kada Elek, dr. Katona Lajos, Káldy Gyula, dr. Kenedi Géza, Kenessey Kálmán, dr. Kiss János, Konkoly Thege Miklós, Kormoss Alfréd, Körösi József, Kovács Albert, Kovács Gyula, Kovács S. Aladár, Kun Gyula, Landgraf János, dr. Lipsey Ádám, Löczy Lajos, dr. Madarász Gyula, Mezei Ernő, Mudrony Soma, Nagy Géza, dr. Németh József, dr. Némethy Károly, dr. Ortway Tivadar, dr. Osváth Imre, dr. Pasteiner Gyula, Péch Antal, Porzolt Kálmán, Pulszky Károly, Rakosi Jenő, dr. Rodiczky Jenő, Telegdi Roth Lajos, Sándor József, Szathmáry György, Szabó Antal, id. Szinyey József, idr. dr. Szinyey József, dr. Szörényi Tivadar, dr. Szterényi Hugó, dr. Thallóczy Lajos, dr. Váradi Antal, dr. Vécsey Tamás, dr. Visontai Soma.

Kath. tanítók gyűlése.

Kolozsvár, április 3.

A kolozs-dobokai esperes kerületi róm. kath. tanítótestület tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését a belvárosi r. k. leány iskola dísztermében.

A közgyűlést Bíró Béla apát plébános nyitotta meg szép beszéddel, melyben a kath. népnevelésügy terén kankadatlan szorgalommal tovább munkálkodni buzdította a teljes számban megjelent helyi és vidéki lelkészeket és tanítókat.

Most a gyűlés tagjai meghallgatták a Némethy Lenke tanítónő által tartott nyilvános tanítást. A tanítás a belvárosi leányiskola 3-ad osztályában tartott a magyar nyelvből. A tanítással a bírálaton dr. Szamosi János egy. tanár és dr. Szabó Mihály s. tanf. is jelen volt s a nyomban megtartott szakszerű bírálat alapján a tanítás kiválóan sikerültnek nyilvánítván, a közgyűlés Némethy Lenke tanítónőnek jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazott.

Ennek megtörténte után Nagy Kálmán tanítótestületi titkár olvasta fel az egylet titkári jelentését, hű képet mutatva be az egylet évi működéséről.

Magda az előszobába lépett. Keskeny volt az, de a divatos kárpitosok művészetével széppé volt téve: fehér táblázat, japáni függönyök, japáni lámpák, japáni korszok voltak benne.

Az ebédlő-szobának az ajtaja nyitva volt, és az asztal négy személyre láttá fényesen felterítve. Mig ő e szoba fényes belsőjébe nézett az asztalra, kredenczre, a vörös gyertyákkal világított és virágokkal díszített kandallóra, egy hátulsó szoba ajtaja csendesen megnyílt, és egy kopott ruhájú mogorva öreg ember kíváncsian nézett rá, — aztán visszahúzódott. Magdának éppen csak anyai ideje volt, hogy az ajtó nyílásán egy kis szobát lásson, egy asztallal a közepén, melyen két gyertya, egy boros kúszó és pohár állott. Vajjon ki lehetett az a borzasztó kinézetű öreg ember és mi dolga volt ennyi fény között!

A leány megjelent a keskeny lépcsőn. — Erre felé jöhet, mondá és intett neki. Magda a második emeletre követte, menet közben csudálkozott a lépcsőházban levő üvegábrák virágokon, a bársonnyal bevont karfán, a borostyán szintű függönyökön, melyek fent a nagy ablakot eltakarták.

— Ő nincsen olyan állapotban, hogy bár kit lásson — mondá, a mint távozott és Magda éppen az ajtó küszöbén állva ott hagyta.

Magda sohasem volt még ilyen szobában, ilyen fényesen díszített és gazdagon burtozott az iszonyu rendetlenségben levő szobában. Az alacsony francia ágy bársonnyal és csipkével volt díszítve, a selyem-takaró tele volt mindenféle tárgyakkal, a miket egymásra halmozva dobtak reá. Volt rajta egy selyem ruha, egy lovagló ruha, kalap, lovagló-ostor, keztyűk, egy gyöngyös és egy strucc-tollas legyező, egy pár selyem-czipő, néhány hírlap és egy könyv. A székek mind el voltak foglalva, az egyikben egy macska aludt,

A titkári jelentés fényesen igazolta, hogy a r. kath. tanítótestület a lefolyt évben sok gondos munkát végzett, mit a közgyűlés örömmel vett tudomásul s felkérte a titkár, hogy mint közérdekű dolgot a helyi lapokban közölje egész terjedelmében.

Ezután a kiküldött bizottságok tették meg jelentéseiket:

a) Az egyesületi pénztár állásáról, mely a kiadások levonásával 462 frt 46 kr. készpénz maradványt tüntet fel s beváradoja van 218 frt. A pénztár pontos kezeléséért Bőjtke László pénztárnoknak a gyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

b) A könyvtár állásáról, melyben jelenleg 128 mft van 152 kötetben.

c) Egy megindítandó kath. tanügyi szaklap tárgyában tett jelentést Váradi Albert, beteterjesztvén a lap tervezését és költségvetését is, melyet a közgyűlés is általános helyesléssel fogadott s megbízta a választmányt a lap megindításával.

d) A „Jó tanítás kellekei” című pályalevele beérkezett pályamunka bírálatáról szóló jelentés alapján a pályamunka nem találtatván egészen érdemesnek a jutalmazásra, azért csak 25 koronával jutalmaztatott.

Hálás köszönettel vette tudomásul a közgyűlés Bíró Béla apát-plébános tanítótestületi elnök kijelentését, hogy egy újabb pályátelre, a fennmaradó 25 koronát meg 50 koronával kiegészíti 75 koronára a következő pedagógiai elbeszélést: „A jó gyermek szülőinek valódi öröme.”

Igen emelte a közgyűlés érdekességét Schwarczel Adél belvárosi leányiskolai vezető tanítónő felolvasása a milleniumi kiállításra felküldendő templomi himnuszok bemutatására. Felolvasás után a nevezetes történelmi műtárgyak darabonként be is mutattattak. Közgyűlés nem is készt a felolvasó nőnek e gondos utánajárással szerkesztett munkájáért jegyzőkönyvileg is köszönetet szavazni.

A közgyűlés legérdekesebb pontját képezte Páll István kanonok azon indítványa, hogy P é t e r József szászfenesi plébános, ki az egylet első alapítója volt 25 frttal, s ujabban is 100 forintot készpénzben adományozott az egyletnek; válassza meg a tanítótestület tiszteletbeli alelnökének. Ez indítványt perczekig tartó lelkes éljenek követte, mi bizonyosságot tett arról a határtalan tiszteletről, melylyel az egylet minden tagja Péter József plébánosnak adózik.

Végül a tisztikar és választmányi választott meg, a mint következik: Elnök Bíró Béla apát-plébános; alelnök dr. Szamosi János egyetemi tanár; titkár: Nagy Kálmán, az egyházközség gondnok; jegyző: Imre Gergelyné és Váradi Albert; pénztárnok Bőjtke László; könyvtárnok Schwartzel Adél. — Választmányi tagok: Agoston Lajos, Ágotha Balázs, Czukrácz Róza, Gázi József, Holli-tör Nándor, Glück József, Malatinszky Lajos, Máthé István, Páll István, Péter József, dr. Szabó Mihály, dr. Vajda Gyula.

A közgyűlés 1 óra után az elnök életével véget ért.

Hentzi-bomba hatása Kolozsvárt.

Kolozsvár április 4.

A mint a Hentzi-emlék bombázásának rémhíre megérkezett: az egész városban hihetetlenül megélnékültek az emberek, majd remegő mosollyal s kétségbeesztő nyugalommal tárgyalták a bombát, mely szétrobbant Hentzi emléke előtt, hogy betörje Bánffy ablakait.

A főtéren álló kőoszlop, a mit „statua” néven ismer Kolozsvárt minden iskolás gyerek, beleszárkult a félelembe, a mely elfogta, midőn értesült a katasztrófáról a mely jelentéktelen collégáját, illetőleg kollégáját jelentéktelenül sér-

a másikon könyvek és hírlapok voltak, a harmadikon egy tálcza a teás készlettel és így tovább. A kandallóban égett a tűz és a levegő nyomozástól meleg volt.

A tűzhely előtt egy asszony feküdt a diványon, hosszú tömött, fekete haja kibomolva csüngött a fehér muszlin pongyoláján. Olyan asszony, ki egykor feltűnő szép volt. A két orcájára be volt esve, széles, alacsony homlokán vonalok látszóltak, de a sötét szemek keveset veszítettek fényükből s a finom vágáru vonásoknak nem bántotta az idő.

Az az asszony, a ki magát Mandevillénének nevezte, a legelősebb fürkészéssel fordította azokat a sötéten ragyogó szemeket a belépőre. Aztán lassan, egy szó nélkül, bágyadt modorral felállott a diványról, Magdához ment és kezeit a leány vállára tette.

A mint ott állottak egymással szembe, némán és figyelemmel nézte a leány arczát. A Magda szeméi átszurni látszóttak azokat az övéhez oly hasonló szemeket.

— Tudtommal csak két rokonom van a világban — mondá Mandevilléné lassan — az atyám és a leányom. A leányom vagy?

— Igen, anyám — válaszolá Magda, a két karjával az anyja nyakát átölelte.

Tízkes Magda.

Az anya a leánya ölelését sem vissza nem utasította, sem nem bátorította. A leány karjait néhány percig engedte a nyakán nyugodni, míg ő borus homlokkal csendesen állott.

— Mire van szükséged? kérdé végre.

— Semmire — ebben a házban.

— Miért jöttél ide?

— Két okból: először szükségem volt anyámra és mert azt gondoltam, hogy anyám-

nak szüksége van rám.

(Folytatás köv.)

met, mint azt a leányt; de nem látod-e, hogy tele hold jár az égen, ilyen világos éjszakában nem lehet megszökni.

Ekkor lőn, hogy Fehér Balázs (recte: Kovách Etusoh) hajnal tájban, mikoron már világos és fölöttbék kellemetes a levegő, kibontotta süvege alá szorított szépséges asszony haját és mintha igenis melege volna, felgombolta kabátját is, ruháját, mind egész hófehér kebléig és úgy tőn, mintha aludnék.

Felébredte Albus Pétör és látá, hogy Fehér Balázs asszony volna, még pedig fölöttbék szép asszony. Lábjáhegyen közelede az alvóhoz, a ki azonban csak tette, mintha aludnék; valójában pedig érezte, mint égeti az Albus tekintete és elpirult vala.

A diák nem tudta, mit tevő legyen, végtére visszament fekvő helyére, és mikor Fehér Balázs megmozdula, ébredést szinlelve, Albus hirtelen úgy tőn, mint a ki aluszik, s a körötte lett dolgokról mit sem tud.

Mikoron egész reggel lett és fölkelének mind a ketten, Albus e szóval járula Fehér Balázshoz:

— Nem szoknénk-e meg ma este?

— Még mindig hold jár az égen.

— Későn kél; csak az utolsó negyedje.

Messze eljutunk addig.

— Nem sajnálod-e itt hagyni a korcs-

maros szép leányát?

Albus átkarolá Fehér Balázst, megcsókolt orozóját és mondá:

— Nem.

Másnap reggel sátoruk üres vala.

Hamvas József.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

XIV.

Nem közönséges leány.

(Folytatás.) (44.)

Az összekötő állomásokon órák vesztelt s midőn Waterloonál a nagy tömeg és tolongás között leszállott, úgy érezte, mintha utazása egy hétig tartott volna. Csak egy zsemle evett az uton; a hőség és az uti por után szeretete volna magát egy csésze teával feltölteni; de kimélni kellett a kevés pénzt, tehát fáradtan és szomjasan indult el abban az irányban, melyet egy rendőri mutatót meg neki, mint a legközelebbi utat Mayfairhez.

A legközelebbi ut nagyon hosszúnak tetszett a magányos és tapasztalatlan keresőnek, mielőtt rendeltetése helyére érkezett és a York-ut, Lambeth, szomoru fogalmat adott neki a nagy városról. De, midőn a Westminster-hidhoz érkezett, a kolosszális London nagysága egy pillanat alatt tűnt elibe. A törvényszéki épületek és az Apátság, az esteli kód fátylába bálkolt széles folyó, s a lámpák hosszú sorai bálmulatra ragadták. Minden olyan egyszerű volt és csodálatos; de a nehézfüsttel telített levegő nyommasztólag hatott reá. Természetének minden ruganyosságát s lépteinek könnyűségét el látzott vesztíteni.

Hosszu és fárasztó ut volt a hídól a kis Leopold-utczáig, mert majdnem minden fordulaton kérdezni kellett az utját, s a forgalom zúgása megzavarta és minden társas

kocsiról azt gondolta, hogy gyilkoló szándékkal rohan feléje.

A nagy átjárók forgalmához és zajához mérve a kis Leopold-utca a béke révének tetszett. Egy csendes kis utca volt, mely a társadalmi fontosságú és nagyobb terjedelmű utcák közé volt beáveve. Egy exkluzív kis utca volt és ausztrókrikus tónust adott magának, minden ablakban virágok voltak. A 14-dik számú ház ablakain vörös selyem függönyök voltak, melyek mögött lámpák fényltek a szalonban és az ebédlőben.

A Magda szíve elszorult, midőn a csendesített meghuzta. A ház olyan elegánsnak látszott, a mint ott várakozott, a virágok édes illatát érezve.

Minden ablak tele volt virágokkal. És ő egy ilyen elegáns fészekből akarta az anyját arra kérni, hogy menjen ki vele a londoni svitgába, a mindennapi kenyértűkért dolgozni.

A rendőrségi palotában folytatott párbeszédre kellett visszaemlékeznie, hogy bátorságot merítsen magának.

Egy csinosan öltözött fiatal asszony nyitotta ki az ajtót.

— Kérem én Mandevillné asszonyt kívánom

tette. A granit kövek jajgatva lapultak egymáshoz és a sétatéri hét vezérek Lehellet megfuvatták a vészkürtöt, illetőleg a kürtöt vésszen és figyelmeztették az országazerte nem álló emlékműveket arra az eshető veszélyre, a melyik a bomba feltalálása és Magyarországra való behurcolása óta mindnyájukat fenyegeti — Hentzi matt, illetőleg Hentziért, vagyis a Hentzi-féle ötletből.

A verebek felborzolt tollal határozta el, hogy ezental nem fészkelnek az emlékoszlopok czifrázatai mögé. A rendőrség megkésztzeresztő meg háromszorozta a saját külön m. kir. figyelmét, erélyét és tappintatát azon előre nem látható veszélyek meglátására, melyek váratlanul bekövetkezhetnek. Később elfogatásokra gondoltak és türelmetlenül vártak, ha valaki jelenést tenné. Végre meg is érkezett egy ur a ki a rendőrségnek jelentette hogy a Hentzi-bomba ügyében akar beszélni. Deák Pál rögtön kiakarta hallgatni, de mielőtt ezt tette volna így szól:

— Kicsoda ön?
— Ez és ez, felelt a kérdező.
— Doktor?
— Nem!
— Önön?
— Az sem!
— Tóth?
— Tóth sem!
— E szerint ön nem dr. Tóth Ödön?! Mi az ördögöt keres hát itt a Hentzi érdekében? Elmehe!

*

Rendőrségünk állandóan figyelő állásban van tehát, bár újabb kihallgatásokat nem eszközöl. A hangulat elég nyugodt volna, ha tegnapról fogva egy újabb értesülés nem kerül napvilágra. A merénylők sokan vannak — vették Pestről a hírt — és világos felöltöt viselnek. Nem lehetetlen, hogy közülök vidékre is szelődtek.

Sőt, a mint mondják, maga a miniszterelnök is sürgőnyt küldött az ország minden rendőrkapitányhoz a következő tartalommal:

„A rendőrség által ne legyen nyugalom téve, míg el nem fogódik, a ki gyanuba vevődik, arra nézve, miszerint a Hentzi-emlék lebombázása általa akart sikerülni.”

Erre aztán a mi rendőrségünk is megmozdult. Ki lett adva az összes legénységnek, hogy minden világos felöltött embert figyelemmel kísérjenek. Egy ur nem viselt semmiféle felöltöt. Csak úgy kis kabátban sétált az utcán. A rendőrségnek ez méltán szemet szurt. Ahá — gondolták — ennek zikker, hogy világos felöltője van és azért nem meri felvenni... Nyomban letartóztatták.

— Hogy hívják őnt? — kérdezte a biztos.
— Szellős Adorján.
— Nyomon vagyok — mormogta a biztos.
A merénylő milyen gyorsan megkicsinyítette a vezetéket nevét. Eddig Szeless volt, most Szellős — Milyen überözögere van?
— Semilyen — válaszolt a kérdező.
— Bizonyos benne?
— Egészen bizonyos!
— Akkor elmehe! felelt a rendőrbiztos.
A nyomozás azért foly tovább és bizonyosnak látszik már is, hogy világos felöltőben járni nem tanácsos...

Különbön az ég vésszen elborult és egyre szakad az eső.

FELHÍVÁS ELŐFIZETESRE!

Az **uj** évnegyed Április—Junius beáltával kérjük olvasó közönségünk további támogatását.

A mit ez évelején ígértünk, megtartottuk s meg fogjuk tartani jövőre is.

Programmunk változhatatlanul ma is az, mely hosszú tizenhat esztendőn keresztül irányította lapunkat s a mely megnyerte az erdélyrészi magyarság legnagyobb részének tetszését és pártfogását.

E megnyugtató tudatban hívjuk fel olvasóinkat az előfizetési díjjak megújítására.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Egy hóra	1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek Kolozsvárra küldendők az „Ellenzék” kiadóhivatalának.

Előfizethetni lehet bármely naptól kezdve.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 4.

— Az „Itthon” hangversenye alkalmából Ditrői Mór színgazgató ur az Itthon írói és művészi kör czáljaira 138 frt 85 kr alapítványt tett és adott át az Itthon pénztárnokának. E nagy lelki adományért valamint a színház áldozatkész átgengedé-

seért köszönetet mondunk az Itthon választmánya és összes tagjai nevében. Kolozsvár, 1895. ápril hó 3-dikán. Híndy Árpád elnök. Székely Miklós pénztárnok.

— **„Itthon” estélye.** A kolozsvári hirlapírók, művészek és írók köre tegnap este a szokott helyen társas összejövetelt tartottak. Az estélyen jelen volt Sziklay János hirlapíró is, ki a fővárosi „Otthon” titkárja. Ez estélyen számolt be az elnök a színházi hangverseny eredményével, mely körülbelül 300 forintot jövedelmezett az „Itthon” javára.

— **Kiöntött a Szamos.** A Szamos a folytonos esőzés következtében kiöntött és az egész Szent-György-hegy alját elárasztotta. A szentgyörgy-hegyi hid egészen víz alatt áll. Sz. Miklós községét is előtűtte a Szamos, úgy, hogy a falu lakossága a legnagyobb veszélynek van kitéve.

— **Tanári beiktatás.** Az ev. ref. kollegium utjonnan választotta tanára, Dr. Borcsa Mihály szombaton f. hó 6-án tartja meg székfoglaló értekezését az intézet dísztermében az előjáróság, tanári kar és ifjuság jelenlétében. A beiktatás ünnepélyének rendje a következő: 1. Énekel az ifjusági dalkör. 2. Dr. Borcsa Mihály felolvassa értekezését, a mely Horatiusról szól. 3. Az előjáróság nevében Gyarmathy Miklós fogadja Borcsa Mihályt drt. 4. Az ifjuság nevében üdvözlő beszédet tart Böllöni Zoltán IX. oszt. tanuló. 5. Induló, előadja az ifjusági zenekar. Az ünnepély d. e. 9 órákor kezdődik, a közönséget szívesen látják.

— **A menza-akadémika** 100-as bizottsága tegnap Krenner Miklós elnökle alatt gyűlést tartott. Az elnöki jelentések után a pénztáros jelentette, hogy a március havi bevétel 1000 frtot jóval meghaladja. A bizottság ezután a diák-asztal szervezésének módjairól foglalkozva, 3 órai magas színvonalu vita után, melyben résztvettek Grätz G., Hunyald L., Fischer Zs., Herczegh B., Perl O., Kozma E., Léderer, Kovácsy A. és Krenner M. a közgyűlés elhatározta, hogy öhajtatónak tartja a diák-asztalnak 1896. jan. 1-én való megkezdését és a konkrét tervet kidolgozására Krenner M. elnökle alatt 5 tagu bizottságot (Herczegh B., Fischer Zs., Kozma E., Grätz G., Hunyald L.) küldött, mely a vita folyamán történt észrevételek lehető figyelemba vételével szakértői vélemények meghallgatásával és az egyetemi tanács bevonásával részletes tervet dolgozott ki, melynek megismertetését Kolozsvár városi tanácsa is kívánta, mely készenek mutatkozott évi segély nyújtására, de a segély mérvének megállapítása végett konkrét adatokat kért.

— **A tűzoltó-torony költözése.** A kolozsvári tűzoltó torony fénykora lejár. Nem sokára kiköltözik belőle az őrség s az egykor hatalmas magas épület magazinummá vagy egyszerű garcon lakássá süllyed. Körüllötte távol-közel két három emeletes, tornyos paloták emelkedtek, elzárták előle a kilátást s most emeleti ablakából sem az őrszem nem láthat távolra, sem a torony fénylő mécsét nem látja többé távolabbi utcákból a magas épületek miatt a közönség. A fellegrávon fognak most emelni egy őrtornyot, A tegnapi parancsnoksági gyűlés bizottságot küldött ki, mely az egy emeletes épület helyét kiszemelve. S innen fognak azontul vigyázni a tűzoltók a tűzre, vízre.

— **A kereskedők és kereskedő ifjak társulata Kolozsvárt** f. hó 8-án Széchenyi István emlékére felolvasással és társas vacsorával egybekötött ünnepélyt rendez, melyre a társulat tagjait és a t. érdeklődőket meghívja. Felolvasni fog: Kovács János unit. gym. tanár. Kezgete este 9 órákor. Társas vacsora teríték 1 frt 30 kr. Előjegyezhetni Papp Mihály pénztárossal.

— **Színház.** Tegnap egy világhírt zongoraművésznőnek, Liszt Ferenc legkedveltebb tanítványának, Remmerth Mártának fontos események voltak alkalmá gyönyörködni a kolozsvári színházi közönségnek. Minden képelet fölülmul az a technikai ügyesség és virtuozitás, mellyel a művész az a zongorán játszik. De virtuóz játékának hatásait mégis az a tűz és érzés adja meg, melyet a művész a hideg hangszerbe vegyít. Maga a művész annyira átérzi azt, a mit játszik, hogy az egész valóján, ujjainak mozgásán látszik az ihlet, az igaz meghatottság, mely kétszeres varázssal ölmölt át a lebilincsel hallgatóság szívébe. Legnagyobb hatást a programnak első és utolsó pontjával ért el a művész. A program első pontja Lisztnek egyik legnehezebb magyar ábrándja volt, melynek előadásakor a művész zongorajátékát a zenekar kísérte. Utoljára pedig a Rákóczi-induló játszta a művész, mely fontos indulót soha több erővel és tűzzel előadni nem hallottunk. A hatás, melyet Remmerth Mártának az előadott programnak mindenik számával elért, leírhatatlan. A közönség ujjongott, tapsolt lelkesedésében. S különösen a Rákóczi-induló elhangzása után hosszavége nem volt a közönség eljénzésének, mely minden áron hallani akarta a művész elragadó játékát. S Remmerth Mártának ráadásul eljátszott még egy magyar népdalt kifejezhetetlen melegséggel. Remmert Mártának zongora-játéka után a „Két év múltán” cz. szellemes egy felvonásos vígjáték került színpa, melyben

Hunyadi Margit és Náda Ferencz mutatták be mesteri alakításukat. Valóban ilyen két művészi egyéniségre volt szükség, hogy közvetetlen Remmerth Márta egyszerű játékát után hatás elérhető legyen. Náda Ferencz könnyed, de művészi játékának hatásait Hunyadi Margit adta meg, nehéz szerepének mélyreható felfogásával és kifejező alakításával. Náda Ferencznek, ki ezuttal utolsó lépést fel színpadunkon, jelen vendégszereplése alkalmából szép csokrot nyújtottak főazesté a nézőtérrel.

— **Felhívás.** Tisztelettel kérjük mindazon egyetemi hallgatókat, a kik a közelgő szüneti időken fogják töltöni, hogy ott a menza javára gyűjtéseket eszközöljenek, gyűjtőiket az egyetemi körben vehetnek át. Kolozsvárt 1895 ápril. 4-én. Krenner Miklós elnök. Kovács Albert titkár.

— **Telefon a tűzoltás szolgálatában.** A kolozsvári önkéntes tűzoltó-egylet titkárja Kuzsók István írásban dolgozott javaslatot tett a tűzoltási czélokra a telefon használatát ügyében. Javasolja, hogy a város végpontjain az egyesület a tűzoltó telefonok számát szaporítsa, hogy felmerül vész alkalmával a felhívás gyorsan történhessen. Továbbá indítványozza, hogy keresztessék meg a posta és távirda igazgatóság, hogy a telefon központ gyorsan továbbítsa mind az egyleti parancsnoksági tagokhoz. Tűzrendészeti szempontból a telefon központjánál éjjeli szolgálatot is javasol. Indítványozza, hogy tűzjelző telefon állomások létesíttessenek egyes város részeken, állami telefon bérlok önkéntes vállalkozása útján, ezek a közönség tájékoztatására táblákkal jelöltesse meg. A telefon állomások szaporítására nézve a parancsnokság olynemű intézkedést tesz, hogy az állami hálózat állomásaiban kapcsolót tűzoltási állomásokat. A vész hírek gyors közvetítésére megkerestetik a távirda igazgatóság. Telefon tűzjelző állomások szervezésére kiküldött egy tagot, a gyakorlati kivitel tanulmányozására.

A kolozsvári önkéntes tűzoltó egylet parancsnoksága tegnap d. u. Polcz Rezső elnökle alatt gyűlést tartott. A gyűlésen elhatározták, hogy a gyakorlatokat megkezdik és tekintettel a congressusra szorgalmasan fogják folytatni. Minden nap hivatalos órát fognak tartani a parancsnoksági szobában d. u. 6—7 óráig, s ezen felülva a segédtszettek fognak közreműködni. Fegyelmi ügyeket is igazított el a parancsnokság s a congressszussal kapcsolatos ügyek eligazítására 100-as bizottságot alakít, ennek fejéül felkérte a város polgármesterét.

— **Remmert Márta** zongoraművésznő által a tegnapi hangversenyen használt Concertzongora Bülthner Gyula lipseai zongoragyártól való. Nyevezett zongorát a gyáros képviselője Kohn Albert (Budapest Kigyó-utca 6.) adta a művésznő rendelkezésére.

— **A mentők munkája március hóban.** Összes működés: 1. Balesetek száma s az ezeknél nyújtott első orvosi segély 84. 2. Betegszállítás 12. 3. Mozgó óráig 38. 4. Tűzhöz kivonulás 3. Összesen 137. Ezekből napra esett 91, éjjeli időre 46. A balesetek közül volt: 1. Hirtelen támadt rosszullét és megbetegedés 19 és pedig általános rosszullét 8, ájulás 1, heveny alkoholismus 5, gőrcsök 5. II. Sebés és sérülés 62 és pedig csonttörés 5, fízam 2, égési seb 2, zuzott szakított seb 20, zuzódás 7, vágott és metszett seb 17, szurt seb 3, lövési seb 2, idegen test eltávolítása 2, harapási seb 2. III. Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet 3 és pedig önmérgezés 2, önakasztás 1. IV. Egyes esetek és pedig hirtelen szülés — V. Haláleset — Igénybe vétetett az egyesület: rendőrség által 21, társulatok és egyesületek által 39, magánfelek által 65 összesen 125 esetben. Betegszállítás: 1.) Első segéllyel kapcsolatban 10. 2.) Megkeresés folytán 2 összesen 12. Ezekből szállítattott: a „Károlyina” orsz. kórházba 10, magánlakásra 1, dolgozó házba 1. A balesetek közül esett a város területére 79, külterületre 5, vidékre — Az egyesület működésének megkezdésétől, vagyis 1892. évi febr. 23-tól 1885 évi márc. 31-ig tett I. a balesetek s az ezeknél nyújtott első orvosi segélyek száma 2416. II. betegszállítás és egyéb működés 2028 és így összesen 4444.

— **Halálozás.** Egy széles körben ismert 93 éves öreg asszony haláláról kaptunk gyászhirot, ki anyja, nagyanyja és szépanyja volt az eddigi részeken kiterjedett nagy családnak. Ez a gyász jelentés így szól: Özv. Várad Jánosné szül. Abrudbányai Fikker Katalin, mint leánya; özv. Fikker Ferencné, özv. Abrudbányai Béláné, mint menyjei, a magok, valamint unokái dedunokái s a közelebbi és távolabbi rokonok nevében szomoruan tudatják, hogy a jó anyja, anyós, nagyanyja és szépanyja özv. Abrudbányai Fikker Sándorné szül. Torpai Zsuzsanna f. évi márc. 32-én reggel 6 órákor, életének 93-ik évében, a halotti szentések áhítatos felvételével, rövid szenvedés után Kolozsvárt meghalt.

— **Gyászhir.** Elete tavaszán hunyt el Petersberger Ernő kereskedelmi akadémiai hallgató f. évi ápril. hó 1-én este 9 órákor, életének 19-ik évében, hosszas szenvedés után Kolozsvárt. Gyászolják Petersberger Frigyes m. k. főerdész és neje szül. Mohr Berta, a maguk, gyermekeik Ottó Hedvig, Frigyes és Pál, ugyszintén rokonaik nevében.

— **Műkedvelői előadás.** A szamosujvári ev. ref. egyház saját javára, Kepri Erzsike k. a. és a szamosujvári műkedvelői társulat

szíves közreműködésével Szamosujvárt, 1895 ápril. 15-én a városi vígadó termeiben Tánccal egybekötött előadást rendeznek.

— **Szomorujelentés.** Alíroítottak a szív legmélyebb fájdalomával jelentik, hogy a forrón szeretett és feledhetetlen hű nő, jó gyermek, testvér és rokon Mischinger Viktorné szül. Medgyesy Pépi 1895. ápril. hó 2-án d. e. 11 órákor élete 23-ik, boldog házassága 2-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentések áhítatos felvétele után jobb létre szenderült. A megboldogult hűl tetemei április hó 4-én d. u. 3 órákor fognak, a róm. kath. egyház szertartása szerint belközép-utczai 29. sz. szűlői házában beszenteltetni és a közös sírkerten örök nyugalomra helyeztetni; lelkeért az engesztelő szent mise-áldozat ápril. 5-én d. e. 9 órákor a T. P. Minoriták templomában fog az egék urának bemutatni, mely mindkét végtiszteltételre a rokonok és ismerősök szomoruan meghivatnak. Nyugodjék csendesen, áldás emleken! Kolozsvárt 1895. április 3. Mischinger Victor, cs. és kir. főhadnagy, mint az elhunyt férje, özv. Medgyesy Józsefne szül. Nyegrutz Rebeka, mint édes anyja, József, Anna, mint testvérei. Özv. Nyegrutz Lukácsné, mint nagyanyja, Nyegrutz Tivadar és gyermekei, Nyegrutz Maitl férj. Merza Simonné és gyermekei, Nyegrutz Nelli özv. Alexa Tivadarné és gyermeke, Nyegrutz Irma, Nyegrutz Lukács, mint nagynénjei és nagybátyjai. Özv. Mischinger Jánosné, mint anyósa. Mischinger Adolf, Mischinger János és családjaik, Mischinger Gerő, cs. és kir. hadnagy, Mischinger Irén férj. Veress Gyuláné, mint sógorai és sógorinje.

— **Szerencsétlenség.** F. hó 2-án este a kolozsvár-brassói vasúti vonalon Kolozs község határán a kolozs-alagúti őrháznál borzasztó szerencsétlenség történt. Gergely András kolozsi lakos, ki a nevezett őrházna, mint mozgó őr volt alkalmazva, Kolozsvárról jövet (a 8-49 perczkor induló vonatról) Kolozs-Kara állomásnál nem szállt ki, hanem a robogó vonatról az alagutnál leugrott, de oly szerencsétlenül, hogy a kocsi kerekai alá került s egész altestét a derékig diribdarabra szakgatta. A szerencsétlen csak pár hó előtt nősült meg, maga után hagyva gyászoló fiatal feleségét. A törvényszéki vizsgálat ma megejtetett.

— **A 25. paragrafus ellen.** A budapesti egyetemi ifjuság népes közgyűlést tartott tegnap d. u. 4 órákor a központi egyetem első számú tantermében, melyen a 25. §. ellen teendő lépések képezték a tanácskozás tárgyát. A gyűlést Martos Ferencz egyetemi köri elnök nyitotta meg, visszapijlantva ama küzdelmekre, melyeket az ifjuság a sérelmes törvény ellen multban folytatott s azon reményének adott kifejezést, hogy az ifjuság nem lesz hűtelen elődei példájához — Azután Baross János joghallgató lépett az emelvényre s előterjesztette bizottság javaslatát, melynek értelmében a képviselőházhoz kérvény volna intézendő a 25. §. eltörlése mellett. Indítványozta továbbá, hogy szolittasának fel csatlakozásra a többi hazai főiskolák ifjuságát is. A közgyűlés ez indítványokat többek felszólalása után nagy lelkesedéssel elfogadta s a kérvény megszerkesztésére 3 tagu bizottságot küldött ki, — megbizta egyttal ezt, hogy kérjen fel egy kiválóbb parlamenti tagot ennek a Ház elé való terjesztésére.

— **Az őszi hadgyakorlatok.** Az idei hadgyakorlatokat eredetileg Pécs környékén akarták megtartani. Már meg is tették a gyakorlatokra az előkészületeiket s a német császár megjelenésére is bizton számítottak a pécsiek. Mint W. A. M* írja, a napokban megváltoztatták a hadgyakorlatok tervét s a pécsi gyakorlatok elmaradnak. E helyett másut lesznek az őszi gyakorlatok, a melyeken a király is részt vesz.

— **Rudolf trónörökös arczképe.** Az elhunyt Rudolf trónörökös leánykájának, a kis Erzsébet főhercegnőnek, már régi óhajta, hogy elhunyt édes apjának olyan olajfestésű arczképét birja, a mely a trónörökös életnagyságban, állva és tábornoki egyenruhájában ábrázolja. A kis főhercegnő ezt az óhajtatást közölte királyi nagyapjával, a ki most teljesítette unokája kívánságát. Az elhunyt trónörökös arczképét úgy mint azt a kis Erzsébet főhercegnő kívánta, Ruden ismert osztrák festő festette meg. A festő a képet Rudolf trónörökösnek kevéssel halála előtt készült fényképe után festette. A képet ma vették át a bécsi Hofburgban.

— **Az őszi nagygyakorlat.** Mint Bécsből írják a hadsereg vezérkari főnöke, báró Beck tábornaszernagy a legközelebbi napokban Gyulafehérvár és Dees vidékét be fogja utazni a vezérkari iroda főnökeinek kíséretében, hogy a temesvári és nagyszebeni hadtestek őszi gyakorlatának helyét meghatározza.

— **Gyalog Európán keresztül.** Két hamburgi újságíró dr. Danell és Thielhemin Arthur, gazdag tőkepénzesebből álló asztaltársasággal 20000 márkába fogadtak, hogy 250 márká utiköltséggel bejárják gyalog Európát. Hamburgból indulnak meg s Németországon, Ausztrián, Magyarországon, Szerbián és Bulgárián keresztül Konstantinápolya gyalognak. Onnan Görögországon, Olaszországon, Spanyolországon, Franciaországon keresztül visszatérnek Hamburgba.

— **Egy régi pestis-recept.** Az egyetemi könyvtár birtokában levő egyik ko-

dexben van egy recept a pestis ellen, mely 1542 előtt íratott. Így hangzik:

„Kalendula vel Chalendaria, fülemile virág Hungarice, Törjék meg ezt mozsárban, expimmálják az succusát, et ut edulceretur egy kis nádmézét faragj bele. A kin az pestis avagy suspicio pestis’ igya meg. Harmadik ilatja után e hagyja az pestis.”

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

Az Állatvédő-Egylet tek. Elnökségének fi-gyelmébe.

Külmonostor-utca 17. sz. Csiky-féle háznak a kertjét az ősz óta töltik fel. A felázott talajon csülogik erő sárban vonszoltatják az utczai sárral megrakott szekereket lelketlen kocsisok az éhes és sovány lovakkal. A tegnap is egy ilyen szégyenletes eset történt, midőn étkelen káromkodások, súlyos ostorsuhintások és botl való ütések alatt hőrögre terült el a földön a három ló, s még azután is ütlegettek a szegény állatokat a körülállók megbotránkozására. Azt a brutális kocist ismerik már azon az udvaron, s kériük az Elnökség, hogy azt példásan büntettesse meg, s hogy egyáltalán az ilyen állapotokat megszüntettesni kegyeskedjék. Talán jó lenne eszt időben a földhárda betiltani.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, ápr. 4.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert alelnök bejelentette a bizottságok megválasztott elnökeit.

Ezután következett a törvényes kamatlab leszállítására vonatkozó javaslat, melyet kisebb vita után álltanossággban elfogadtak.

A részleteknél Polónyi és Holló Lajos szólaltak fel, kiknek azonnal felelt Erdélyi igazságügyminiszter.

A szőlő dézsma megváltáshoz hozzá szólottak Bernáth Béla és nagyhatalással Ugron Gábor.

Lukács pénzügyminiszter felszólalása után a javaslatot elfogadták.

Schönbörn érsek a király előtt.

Budapest, ápril. 4.

A király ma Schönbörn érseket kihallgatta.

A püspöki konferencia miatt szünetelt.

Bánffy miniszterelnök Bécsben.

Budapest, ápril. 4.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök legközelebbi Bécsbe utazásakor a királynak jelentést tesz a közös költségvetésről s a delegációk elé terjesztendő javaslatokról.

A bujdosó Szeless.

Budapest ápril 4.

Szeless Adorjánt a rendőrség már egyszer kihallgatta, azután szabadon bocsájtotta. Most ismét keresik, de nem találják.

Budapest ápril 4.

Szeless nem találja ugyan a rendőrég, hanem a „Budapesti Hirlap” egyik tudósítója találkoztott vele. Szeless a tudósítónak kijelentette, hogy most a büntetése elhalasztásához szükséges 500 frt kauczió megszerzésén fáradoz.

A merényletre vonatkozólag kitérően felelt. Ugy nyilatkozott, hogy április 6-án büntetése megkezdésekor beszél a bíró előtt.

A Maros áradása.

Budapest, ápril. 4.

A Maros Csapó-Radnóthon és környékén kiöntött.

A kár roppant nagy.

A félfalu víz alatt áll.

Az árviz egyre nő.

A legnagyobb veszedelemről lehet tartani.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. péntek, ápril hó 5-én.

K L Á R I.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

A „Ellenzék” folyó hó 2-iki számában megjelent árverési hirdményre, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy az én nevem csupán, mint váltó kezes került bele.

RÓZSA GÉZA.

H I R D E T É S E K.

Sz. 7325—1895.
tan.

239. (1—1)

Árlejtés tűzifára.

A Kolozsvár városi téglagyár számára a folyó 1895-ik évre szükséges 4000 kbm. azaz Négyezer köbméter nem usztatott bükkfa-, esetleg hasított tölgyfa-mennyiség szállításának biztosítására ezennel nyilvános árlejtés hirdetik.

Felhívtnak vállalkozók, hogy szabályszerű írásbeli zárt ajánlatokat, a kiírt mennyiség megajánlása után számított 5%-os bányapénz, illetőleg biztosítéki összeg melléklésével folyó évi április hó 11-ik (Csütörtök) napjáig a városi Tanácsos adják be és ugyanaddig a minta-let is a Tanácsos udvarán állították fel.

A minta-let megkívánt méretei 2 méter 10 cm. magasság, 2 méter szélesség és 1 méter szélesség.

Az ajánlatok elfogadása fölött a Tanács határoz.

Az elfogadott ajánlat mellé tett bányapénz visszatartatik, s mint biztosíték, gyümölcsöző letétbe helyeztetik az igényelt famennyiség kifogástalan beszállításáig.

A szerződési feltételek a Tanács 7. számú irodájában megtekinthetők a hivatalos órák alatt.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1895. évi április hó 2-án tartott üléséből.

Albach Géza s. k.,
polgármester.

29—1895. sz.
h. k.

Maros-Tordavármegye alispánja.

Árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Minister ur 1895. évi 3131. sz. alatt kelt engedélye alapján, zárt írásbeli ajánlati tárgyalás útján eladottnak a „vált Marosszék közönsége” tulajdonát képező és Maros-Tordavármegyéhez tartozó Szováta községe határában fekvő erdőkből:

1. A C) üzemosztály I-ső tag 4 osztág, II-ik tag 9 és 10 osztágaiából a természetben egy összefüggő testben kijelölt 170, kat. hold területen levő és 35,150 (Harminczötezer százötven) frt becsértékű összes fenyőfa-készlet.

2. A C) üzemosztály I-ső tag 4 osztág, II-ik tag 9 és 13 osztágaiából kihasznált és a természetben kijelölt vágástérületeken még fennálló fakészlet, valamint a földön fekvő, de még felhasználható fák és tönkök köbméterenként 40 cm. középméternél felül 1 frt 50 kr.; 25—40 cm. középméternél mellet 1 frt 20 kr. és 25 cm. középméternél alul 1 frt kikiáltási ár mellett.

Az ívenként 50 kros bélyeggel ellátott és 1895. évi április hó 29. napjának déli 12 órájáig, mint a versenytárgyalásra kitűzött idő, hozzám benyújtandó ajánlatokban a felajánlandó árak számjegyekkel és betűkkel is világosan kiírandók, valamint az is határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverezési feltételeket teljesen ismeri és azokat feltétlenül elfogadja.

Ajánlatok az 1. és 2. pont alatti fakészletekre külön-külön teendők.

Az ajánlatokban és pedig az 1. pont alattira nézve a becsérték 10%-ának megfelelő, a 2. pont alattira nézve 500 (ötszáz) frt bányapénz csatolandó.

Az árverezésre vonatkozó részletes feltételek megtekinthetők Maros-Tordavármegye alispáni hivatalánál, Szováta és a kezelő főerdésznél, Nyárád-Szeredában, Magyar-Régenben, Szász-Régenben, Gyergyó-Szentmiklóson és Székely-Udvarhelyt a főszolgabírói hivataloknál és Szász-Régenben a városi tanácsnál.

Marosvásárhelyt, 1895. március hó 31-én.

Sándor László,
alispán.

236. (1—3)

GAZDATISZT,

parancsolni és engedelmeskedni tudó, szorgalmas, szakképzett,

azonnali belépésre kerestetik.

Okmányait és ajánlatát küldje:

UGRONGÁBOR urhoz,

Budapest, József-körút 23.

234. (2—3)

Elv: Nagy forgalom, csekély haszon!

ÜZLET MEGNYITÁSA

a nagyszabású posztó-, flanel-, moldon- és divatárú-gyárnak,
— fiatal erdő 10. házszám alatt. —

Éremezve: Budapesten, Deésen, Pécsen, Nagy-Szebenben, Székes-Fehérvárt, Szabadkán, Bécsben, Aradon, Temesvárt.

Ezennel van szerencsém úgy a n. é. városi, mint vidéki közönségnek szíves tudomására adni, hogy a helybeli piacon,

főtér 9. házszám alatt (Brukenthal-féle palota mellett)
egy a jelenkor minden igényeinek megfelelő

gyári raktárt

nyitottam.

Kezdek tisztá gyapjú posztók, flanelek, moldonok, férfi divat-kelmék, ugyancsak női esőköpeny-szövetek, utazó plaidok és katonaposztók kiszolgáltatásáról, mint saját gyártmányaimról.

Ugyancsak dúz választékot tartok raktáromon külföldi posztókban, ugyancsak teke-asztal és különböző szegély-posztók stb. stb. Cheviot és Kamgaren szövetekből.

Midőn a n. é. közönséget lehető olcsó árak mellett, nagyban mint kicsinyben, hiteles és pontos kiszolgálásról biztosítom, magamat igen becses pártfogásába ajánlván, maradtam

kiváló tisztelettel

219. (3—10)

SCHOLZE ADOLF,
posztó-gyáros, (Nagy-Szeben, főtér 9. sz.)

Minták kívánságra ingyen és bérmentve.

„Agricolánál”

(Jókai-utca 7. sz.)

Eladó az Óvárban, Mátyás-király-utca 1. számú

emeletes ház.

12 emeleti, 9 földszinti szobával és melléképítményekkel, 8 lóra istálló, színek, melléképületek; továbbá építésre alkalmas nagy telekkel.

Emeletes villa a Rákóczy-uton, három különálló lakosztállyal.

Több házas-telek a főtér körül, 35,000—105,000 frtig.
Egy villa a Házsongárdban 5000 frt.

VIDÉKEN:

Eladó birtokok és bérletek.

180. (2—2)

FIGYELMEZTETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy csakis oly palack sör tekinthető eredeti töltésű Dréher-sörnek, melynek címkéje és dugója alanti törvényileg bejegyzett védjeggyel van ellátva.

DRÉHER ANTAL

kőbányai serfőzde erdélyrészi főraktára.

223. (3—9)

Szabó Kálmán műkertész

— elvállal —

táj- és diszkertek rendezését és gondozását.

Minden e szakmába vágó vállalatokat
vidéken úgy, mint helyben pontosan teljesít.

Megkeresések Györgyfalvi-utca 33. Kolozsvárt.

237. [1—3]

„Báró Hirsch Mór”

jótekonysági és önszegélyező-egyesület

törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén orvosi kezelésben, gyógyszeres kiszolgáltatásban és heti pénzsegélyben részesíti, továbbá a törzstag elhalálása esetén hátramaradt családjának az A. osztályban 1200 frt, a B. osztályban 600 frt, a C. osztályban pedig 300 frt segélyösszeget fizet.

Tagok felvételnek — f. évi április hó 15-ig beiratási díj nélkül az — az A. osztályban 40 éves korig, havi járulék 2 frt 50 kr.; a B. osztályban 45 éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr. és a C. osztályban 50 éves korig, havi járulék 1 frt 30 kr.

Felvételre eszközöltetnek: Kolozsvárt: DAVID LAJOS urnál, Nagymalom-utca 9. sz. a. — Budapesten: az egyesület központi irodájában, (VI., Teréz-körút 3. sz. a.)

„Báró Hirsch Mór”
jótekonysági és önszegélyező egyesület.

216. (2—3)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

172. (11—50)

A szövetséget célja: I. Olcsó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél, II. Mezei gazdas. termények legelőnyösebb értékesítésénél, III. Hitelnyújtás a tagok részére.

Üzleti berendezés.

Sürgőnyezim: Mezőgazdák, Budapest.
Hiv. órá 1/2—1-ig és 2—5-ig.
Áruraktár címe: M. Á. V. nyugati pályaudvarán lévő közraktári vállalat XX. számú raktár.

Adriance, Platt & Co.

new-yorki gyáros

Kizárólagos képviselősege

arató- és kaszáló gépekre.

V. VERMOREL eredeti

„ECLAIR”

permetezőinek

„Kizárólagos képviselősege.”

Bizomány-osztály.

Hadseregellátás. — Gabonaeladás. — Erőtakarmányok vétele. — Fedezeti tőzsdei kötések.

Áru-osztály.

Összes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben.

Építkezési anyagok.
Gazdasági vasmenetek.
Gyapjú és hizott marha bizományi értékesítése.

Vetőmag-osztály.

Mindenemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak. Heremagvak bérrostálva.

Gazdasági gép-osztály.

M. k. államvas. gépgyára mezőgazdasági gépeinek szövetségi képviselősege.

Bánki-Csonka szabadalmazott

1, 2 és 4 lőerejű gazdasági

Petroleummotorok

képviselősege.

Bergedorfi vasgyár világhírt

„Alfa” lefőlőző

és egyéb tejjgazdasági gépeinek

„kizárólagos képviselősege.”

A Torda-Aranyosvármegyei

Takarékpénztár részvény-társaság

folyó évi Március hó 10-én tartott III-ik rendes közgyűlése határozatából az eddigi 100.000 frt alaptőke, további

1000 darab újabb részvény kibocsátása által

200.000 forintra emeltetik fel.

Az új kibocsátás alkalmával, miután a három előző üzleti év 10.000 forint tartaléktőkéből eredményezett, az új részvényeknek a régiekkel egyenértékűvé tétele céljából ezen 100 forint névértékű részvények

112 frttal bocsátatnak aláírás alá.

A részvények aláírása május hó 31-ig tart.

Aláírásokat elfogad és bővebb felvilágosítással szolgál

a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó bank

238. (1—3)

erdélyrészi fiókosztálya.

Kolozsvárt, Belközép-utca 8.

Üzlethelyiség változtatás!

Van szerencsém a n. é. közönség és igen t. vevőimet értesíteni, hogy Belközép-utca 5. szám alatti

eredeti Singer varrógép-raktáromat

f. évi április hó 1-én

Hid-utca 14. szám (Rucska-féle házba)

— tettem át. —

Alapos oktatást az új divatu műhímzésben eredeti Singer varrógépen készséggel és ingyenesen adok.

Szíves pártfogást kérve

kiváló tisztelettel

232. (2—3)

NEIDLINGER G.

Hid-utca 14. szám.

Rendkívüli kedvezmény.

A husvéti ünnepek alkalmából

legjobb minőségű

husvéti szilvórium és seprő pálinka

rendkívül leszállított árban és pedig:

Husvéti szeremi, 15 éves szilvórium üveggel együtt 1 liter 1-60
Husvéti ó-szilvórium 1 „ 1—
Különleges seprő pálinka 1 „ 2-50
Saját főzött, kiváló minőségű ó-seprő pálinka . 1 „ 2—

Husvéti likörök 0-3 literes palackokban és pedig:

Kávé likör 60 krétt,
Citrom likör 45 „
Köményes likör 45 „ kaphatók.

Egyben ajánlom kitűnő minőségű husvétiboraimat, literenként 32, 36, 40 kr. és tovább 1 frt 50 krig.

Káhn Nátán Samu,

231. (3—3)

regále bérlelő.